MVM

2021. GADS PAULA STRADIŅA MEDICĪNAS VĒSTURES MUZEJĀ

Gadu mija nāk reizē ar cerību pāršķirt jaunu vēstures lapaspusi, atstājot pandēmiju iepriekšējā. Lai piepildās! Šis laiks medicīnas vēstures muzejam ir nozīmējis īpašu pieredzi: vēsture uzskatāmi veidojas mūsu acu priekšā, liekot muzejam kā atmiņas institūcijai izvērtēt savas attiecības ar šodienu. Kāds ir muzeja rīcībspējas potenciāls mazināt konflikta spriedzi, ko sabiedriskajā domā ienesusi pandēmijas pieredze? Kā paplašināt savās ekspozīcijās un publiskajā programmā veselības jēdziena ietilpību, lai tajā iekļautu rūpes ne tikai par līdzcilvēku, bet par visu planētas ekosistēmu kopumā? Kādam ir muzejam jākļūst nākotnē, lai spētu uzrunāt digitālajā laikmetā uzaugušu jaunu apmeklētāju paaudzi? Meklējot atbildes, ir aizritējis gads, kad epidemioloģisko ierobežojumu labad muzeja durvis apmeklētājiem biežāk ir bijušas slēgtas, nekā atvērtas. Reizē ar laba vēlējumiem Jaunajā Gadā tādēļ nosūtam Jums arī īsu ieskatu par šogad muzejā paveikto.

Lai visiem veselīgs un ražīgs 2022. gads!

Cieņā,
Kaspars Vanags
Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzeja direktors

PASĀKUMI

REZIDENČU PROGRAMMA "ASINSAINA"

Lai veicinātu plašāku sabiedrības iesaisti domu apmaiņā par muzeja nākotni, šogad ir sākusi darboties rezidenču programma "Asinsaina". Tās ietvaros muzeja savdabīgās ekspozīcijas un krājuma tapšanas vēsturi kopā ar muzejniekiem vētī ļaudis no malas, ienesot citu dzīves pieredžu veidotu skatījumu un veselības nozarei būtisku starpdisciplināro pieeju. Kā pirmie rezidenču programmā uz sadarbību tika aicināti mākslinieki Katrīna Neiburga un Jānis Noviks. Viņu veidotā izstāde ir mudinājums pētīt iemeslus, kādēļ muzeja vēstījumos par medicīnas vēsturi tik reti ir dzirdama pacienta balss, kā arī ir ļāvusi papildināt muzeja tradīcijām būtisko gleznu galeriju ar laikmetīgiem ārstu portretējumiem videomākslas formātā.

DISKUSIJU CIKLS

MVM — sarunas

Sadarbībā ar sociālantropoloģi Annu Žabicku tapušais MVM sarunu cikls ir ļāvis muzejam attīstīt domu apmaiņas platformu, lai kopā ar medicīnas un sociālo zinātņu ekspertiem diskutētu par veselības jēdzienu. Sarunu centrā bija cilvēks un viņa mainīgās attiecības ar sevi, vidi, dzīves telpu un sociālpolitisko struktūru. Veselība, ko izdzīvojam, ir daudzslāņaina un mainīga atkarībā no to ietekmējošiem faktoriem, kas ne vienmēr ir medicīniski. Tādēļ sarunās pievēršamies tādām tēmām kā veselības nevienlīdzība, slimību stigmatizācija un pilsētvides, mākslas un vientulības ietekme uz veselību.

Noskaties MVM sarunas

UZTURA DARBNĪCAS ĢIMENĒM

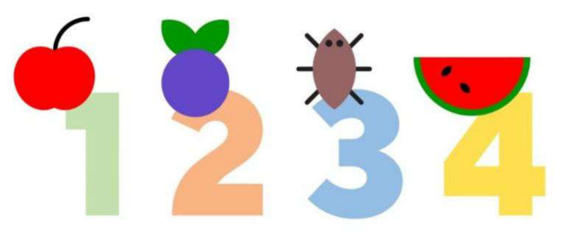

Muzeja dārza sezona tika atklāta ar uztura darbnīcām ģimenēm sociālā uzņēmuma SIA "OnPlate" uztura speciālistu vadībā. Ar dažādu spēļu palīdzību dalībnieki komplektēja veselīga uztura šķīvi, izvērtēja pārtikas produktu sastāvu un pārrunāja uztura un psihiskās veselības saistību. Īpašs notikums bija nākotnes pārtikas degustēšana. Interaktīvā veidā varēja izzināt gan kā veicināt veselīga uztura ieradumus, gan kāpēc izvēlēties planētai draudzīgāku pārtiku.

Pasākums īstenots Eiropas Sociālā fonda projekta Nr. 9.2.4.1/16/I/001 "Kompleksi veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumi" ietvaros.

NACIONĀLAIS ATTĪSTĪBAS PLĀNS 2020 | EIROPAS SAVIENĪBA Eiropas Sociālais fonds
IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

MĀCIES MUZEJĀ

Maskas medicīnā

No kā, valkājot maskas, sevi pasargāja ārsti laikā, kad mikrobi vēl nebija atklāti? Lai veicinātu izpratni par epidemioloģisko drošību un masku lietošanas nozīmību, izmantojot krājuma eksponātus, tiešsaistes muzejpedagoģiskajā nodarbībā 1647 skolēni uzzināja atbildi uz šo jautājumu un novērtēja zinātnes lomu medicīnas un sabiedrības veselības aprūpes attīstībā.

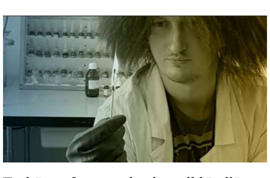

Trakā profesora pirmie soļi ķīmijā

No kā sastāvēja viduslaiku aptiekāra eliksīrs "Pūķa asinis"? Lai rosinātu interesi par ķīmijas nozīmi medicīnā un sniegtu ieskatu metodēs, kas ļāvušas izprast un pielietot ķīmiskos procesus par labu stiprākai veselībai, tiešsaistes muzejpedagoģiskās nodarbības laikā atraktīva profesora vadībā skolēni ielūkojās Farmācijas muzeja ekspozīcijā, pētīja vēsturiskās mājas aptieciņas un piedzīvoja pārsteidzošus eksperimentus.

GALDA SPĒLE IMUNO

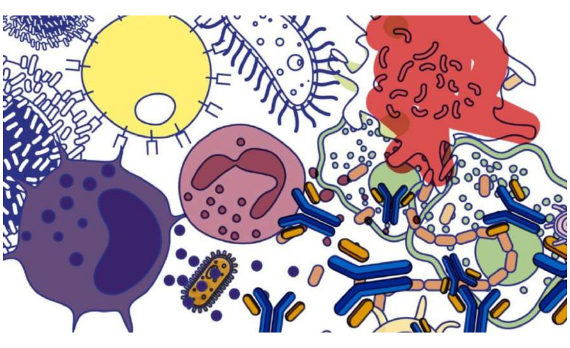

Covid-19 pandēmijas izaicinājumi ir padarījuši cilvēka imunitāti par vienu no sabiedrībā apspriestākajām tēmām. Sadarbībā ar apvienību SIA "Kolektīvs" ir tapusi lejupielādējama bezmaksas galda spēle IMUNO, kuras gaitā spēlētāji iepazīst iekšējos un ārējos faktori, kas ietekmē cilvēka imunitāti, kā arī uzzina par būtiskākajiem atklājumiem imunitātes izpētes vēsturē. Aizraujošā veidā var noskaidrot imunitātes darbības principus un mūsu izvēļu nozīmīgumu tās veidošanā un stiprināšanā.

Spēle izstrādāta Eiropas Sociālā fonda projekta Nr. 9.2.4.1/16/I/001 "Kompleksi veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumi" ietvaros.

NACIONĀLAIS ATTĪSTĪBAS PLĀNS 2020 | EIROPAS SAVIENĪBA Eiropas Sociālais fonds
IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Spēles faili

PĒTNIECĪBA

Blogs

Mājaslapas bloga sadaļā lasāmi divpadsmit muzeja speciālistu un dažādu citu jomu ekspertu pētījumu rezultāti par muzeja vēsturi, kolekciju priekšmetiem un viedokļi par mūsdienu procesiem muzejos, atklājot muzeja ciešās saiknes ar plašākiem procesiem sabiedrībā. Ierakstus papildina iepriekš nepublicētas krājuma fotogrāfijas no 20. gs. sākuma.

Lasi bloga ierakstus

MVM stāsti

Muzeja Youtube kanālā ar Valsts kultūrkapitāla fonda atbalstu uzsākta videosērija par kolekcionēšanas praksēm un cilvēku pieredzes stāstiem, ko atklāj krājuma priekšmeti. Piemēram, var uzzināt, kā mainījušies grāmatas īpašnieki no 16. gs. līdz tās nonākšanai muzejā un kā neatliekamās medicīniskās palīdzības transporta attīstība ietekmējusi pacientu dzīvību glābšanu.

Noskaties MVM stāstus

COVID-19 KOLEKCIJA

21. gadsimtā par daudzu muzeju izaicinājumu kļuvusi spēja ātri reaģēt uz krīzes situācijām, kāda globālā mērogā šobrīd ir Covid-19 pandēmija. Muzejs, kura krājums glabā nozīmīgas liecības par medicīnas lomu dažādu slimību ierobežošanā, apzinās savu atbildību, paredzot, ka nākotnes sabiedrībai būs nepieciešamas zināšanas par pandēmiju un tās norisi, arī zaudējumiem, bet, jo īpaši, būtiskajām pārmaiņām, ko tā ieviesusi visdažādākajās dzīves jomās. Atlasot priekšmetus un veicot intervijas, muzejs aktīvi sadarbojas ar valsts pārvaldi, ārstniecības nozari, uzņēmumiem un privātpersonām.

Attēlā redzami SIA "Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīcas" stacionāra "Tuberkulozes un plaušu slimību centrs" 4. nodaļas darbinieki.

MUZEJA PUBLISKĀS VIDES LABIEKĀRTOŠANA

ĒKAS ARHITEKTONISKĀ IZPĒTE

Krāšņajam Rīgas bulvāru loka savrupnamam Antonijas ielā 1, kas ir muzeja mājvieta kopš 1961. gada, ir bijuši daudzi un dažādi iemītnieki. Tas piedzīvojis neskaitāmas pārbūves un pildījis visai atšķirīgas funkcijas. Domājot par muzeja ēkas rekonstrukciju, mēs lūdzām SIA "Arhitektoniskās izpētes grupa" veikt ēkas arhitektoniski māksliniecisko inventarizāciju, kuras ietvaros ir fiksēti vēsturiski nozīmīgie būvgaldniecības izstrādājumi un arhitektūras detaļas, kā arī veiktas interjeru un fasādes apdares kontrolzondāžas. 1879. gadā celtajā ēkā ir saglabājušās oriģinālās ozolkoka kāpnes, sākotnējās durvis un logi. Vēsturiskie uzslāņojumi uz sienām un griestiem slēpj zem tapetēm paklāto avīžu slāni un dekoratīvus krāsojumus ar ornamentālām joslām telpā, kur savulaik bijusi ēdamzāle.

JAUNĀ INFRASTRUKTŪRA

Būtiskas izmaiņas muzeja ēkas infrastruktūru nav skārušas kopš pagājušā gadsimta septiņdesmitajiem gadiem. Tādēļ izmantojām lietderīgi laiku, kad epidemioloģisko ierobežojumu dēļ muzejs bija slēgts apmeklētājiem, lai sadarbībā ar arhitekti Brigitu Bulu modernizētu ieejas mezglu un apmeklētāju navigācijas plūsmu, labiekārtotu publisko norišu telpas un izveidotu plašu izstāžu zāli. Pārvērtības skārušas arī muzeja dārzu, kas nākamvasar pulcēs apmeklētājus uz nodarbībām jauniekārtotajā brīvdabas klasē, bet jau tagad priecē garāmgājējus ar mākslinieku Alekseja Beļecka un Grietas Butjankovas veidoto mūra gleznojumu.

Autortiesības © 2021 Paula Stradiņa Medicīnas vēstures muzejs. Visas autortiesības aizsargātas.

Mūsu adrese:
Antonijas iela 1, Rīga, Latvija, LV-1010
67222656 • info@mvm.gov.lv

Vēlieties mainīt, kā Tu saņem šos e-pastus?
Tu vari mainīt uzstādījumus vai atteikties no šīs ziņu lapas.

Gaidīsim jūs muzejā!